

POSITION PAPER

Tweede Kamer der Staten Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Utrecht, 15 juni 2018

KNMG
Mercatorlaan 1200
Postbus 20051 3502 LB Utrecht

Contact: Emily Kraaijenbrink
06 – 23 97 52 38

e.kraaijenbrink@fed.knmg.nl

Onderwerp

Inbreng KNMG namens artsencoalitie voor Algemeen Overleg 'Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling'

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie VWS,

Op 21 juni a.s. spreekt u met minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de minister voor Rechtsbescherming over de Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling. De artsencoalitie juicht toe dat de minister een hoge prioriteit geeft aan het stoppen en duurzaam oplossen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het grote aantal kinderen en volwassenen dat jaarlijks in Nederland slachtoffer is van geweld, vindt de artsencoalitie zeer zorgelijk. Wij hebben dan ook het actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis' met veel belangstelling gelezen.

Artsenorganisatie KNMG heeft sinds 2008 de meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld. Sinds 2012 is het gebruik van deze meldcode verplicht voor artsen. Het voorkomen en aanpakken van kindermishandeling en huiselijk geweld behoort tot de prioriteiten van artsen. Voor het debat over het actieprogramma 'Geweld hoort nergens thuis' brengen we graag de volgende punten onder uw aandacht.

1. Samenwerking artsen en Veilig Thuis: goed functioneren Veilig Thuis cruciaal voor effect afwegingskader

De samenwerking tussen artsen en Veilig Thuis is cruciaal voor het slagen van de aanpak van huiselijke geweld en kindermishandeling.

De artsencoalitie blijft haar zorgen uiten over het functioneren van / de samenwerking met Veilig Thuis, omdat de resultaten die artsen kunnen boeken in de strijd tegen kindermishandeling en huiselijk geweld, hiervan afhankelijk zijn. Denk hierbij aan het beter signaleren van kindermishandeling (adviesfunctie van Veilig Thuis), samenwerking met Veilig Thuis in het vervolgtraject na een melding om geweld te stoppen en kinderen/volwassenen in veiligheid te brengen en goede informatie aan artsen over lopende onderzoeken door Veilig Thuis.

Veilig Thuis bestaat uit 26 verschillende regionale organisaties die vallen onder de betreffende gemeenten. Momenteel maakt Veilig Thuis een nadere ontwikkeling door, vastgelegd in het meerjarenprogramma, dat loopt tot 2020. Deze doorontwikkeling gaat gepaard met veranderende werkwijzen, die nog niet geïmplementeerd zijn (zoals bijvoorbeeld het vernieuwde triage instrument, de actualisatie van het Handelingsprotocol, de inrichting van de radarfunctie én de implementatie van het afwegingskader

kindermishandeling en huiselijk geweld). De huidige medewerkers van Veilig Thuis zijn op dit moment nog niet getraind op die veranderende werkwijzen.

Voor artsen is het van groot belang dat zij op de hoogte zijn van de werkwijze van Veilig Thuis. De artscoalitie zet zich hier voor in. Veilig Thuis is namelijk voor artsen een onmisbare informatiebron, overleg- en samenwerkingspartner als het gaat om de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Advies vragen bij Veilig Thuis blijft als eerste stap voor artsen van onverminderd groot belang in het stappenplan meldcode bij (een vermoeden van) kindermishandeling en huiselijk geweld. Overleg met Veilig Thuis is daarom ook opgenomen in de KNMG-meldcode.

Voor een goede implementatie van het binnenkort verplichte afwegingskader dat artsen moeten volgen in geval van mogelijke kindermishandeling en huiselijk geweld, is een ter zake georganiseerd Veilig Thuis onontbeerlijk. De zorgen hieromtrent zijn eerder door uw commissie besproken. De artscoalitie zal haar achterban wijzen op de noodzakelijke samenwerking met Veilig Thuis en dit bij de implementatie van het afwegingskader nogmaals onder de aandacht brengen.

Wij verzoeken u daarom de minister te vragen om:

- Implementatie van het afwegingskader nauwgezet te monitoren;
- Als voorwaarde voor de implementatie van het afwegingskader te stellen dat de Veilig Thuis organisaties op deze taak toegerust moeten zijn;
- De verschillende locaties van Veilig Thuis tijdig toe te rusten op hun nieuwe taak zodat zij optimaal kunnen functioneren.

2. Stimuleren goede verbinding tussen jeugdgezondheidszorg en sociale wijkteams / jeugdteams

Het plan van aanpak zet in op multidisciplinaire en systeemgerichte samenwerking. Dit betekent gezamenlijk optrekken van alle relevante organisaties om duurzame veiligheid te bereiken.

Op dit moment is de verbinding tussen de jeugdgezondheidszorg en de sociale wijkteams / jeugdteams niet overal optimaal. Hierdoor wordt (longitudinale) kennis over kinderen en belangrijke ervaring op het terrein van preventie niet toegevoegd aan de kennis en ervaring van de teams.

Wij verzoeken u daarom de minister te vragen om:

- Te stimuleren en te faciliteren dat professionals uit de Jeugdgezondheidszorg op enigerlei wijze participeren in de sociale wijkteams / jeugdteams. Dit kan door daadwerkelijke deelname aan de teams of betrokkenheid als adviseur.

3. Voorzorg aan jonge ouder(s) beschikbaar stellen in elke gemeente

Onder andere alleenstaand ouderschap, ouderschap op jonge leeftijd, werkloosheid, lage opleiding, financiële problemen, en weinig steun van familie en omgeving, zijn risicofactoren voor kindermishandeling.

Het programma VoorZorg is preventieve zorg voor jonge, kwetsbare (aanstaande) moeders en hun (ongeboren) kinderen en is bewezen effectief. De belangrijkste doelstellingen van VoorZorg zijn verbetering van het zwangerschaps- en geboorteproces voor moeder en kind, verbetering van de gezondheid en ontwikkeling van het kind, en verbetering van de persoonlijke ontwikkeling van de moeder en haar mogelijkheden voor opleiding en werk, zodat zij meer kan betekenen voor haar kind¹. Met het programma VoorZorg worden deze hoog risico jonge vrouwen ondersteund met als doel zware opvoedingsproblemen,

¹ <https://www.ncj.nl/voorzorg/>

waaronder kindermishandeling, te voorkomen dan wel terug te dringen. VoorZorg of een soortgelijk programma is niet in alle gemeenten beschikbaar.

Wij verzoeken u daarom de minister te vragen om:

- Middelen ter beschikking te stellen om VoorZorg of soortgelijke programma's beschikbaar te stellen in elke gemeente.

Wat is de artsencoalitie?

De artsencoalitie is een samenwerking tussen verschillende artsorganisaties in de aanpak tegen kindermishandeling en huiselijk geweld en bestaat uit vertegenwoordigers van Jeugdartsen Nederland (AJN), de Federatie Medisch Specialisten (FMS), de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG), de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK), de Nederlandse Vereniging Spoedeisende Hulp Artsen (NVSHA), de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) en de Vereniging Vertrouwens Artsen en huiselijk geweld (VVAK). AJN en VVAK vallen onder de koepel KAMG. Momenteel coördineert de KNMG – in opdracht van VWS – de werkzaamheden van Cluster 2 bij het opstellen van het per 1 januari 2019 verplichte afwegingskader, als aanvulling op de KNMG-meldcode. De artsencoalitie is hiervoor uitgebreid met andere arts- en beroepsverenigingen.

De meldcode geldt als een verplicht handelingsprotocol voor artsen om (vermoedelijke) slachtoffers van kindermishandeling en huiselijk geweld zo vroeg mogelijk te identificeren en veiligheid voor hen te bewerkstelligen. Met de aanvulling willen we helderheid scheppen over de toepassing van de meldcode en de momenten waarop melden bij Veilig Thuis nodig is.

De KNMG volgt het debat namens de artsencoalitie op de voet. Mochten er over bovenstaande en/of gerelateerde punten nog vragen zijn horen we dat graag.

Voor meer informatie kunt u contact met ons opnemen via Emily Kraaijenbrink, Adviseur Public Affairs KNMG, telefoon 06 - 23 975 238 , of e-mail e.kraaijenbrink@fed.knmg.nl

Met vriendelijke groeten,

R.A.C.L. Héman, arts M&G, MBA
voorzitter KNMG